

فرهنگ سازی، آگاهی بخشی و تغییر نگرشها لازمه رشد اهدای عضو در گلستان

شناسه خبر : ۱۱۴۳۰۶ چهارشنبه ۱۸ خرداد ۱۴۰۱ - ۰۷:۲۸

گنبد کاووس- ایرنا- گلستان بر اساس آمار موجود در اهدای عضو در آخرین رتبه‌های کشوری قرار دارد که به تاکید کارشناسان تحقق این امر مهم در جامعه نیازمند نهادینه سازی، آگاهی بخشی و تغییر نگرش هاست تا با اهدای عضو بسیاری از چالش های مربوط برطرف شود.

به گزارش موج خبر، قبول واقعیت مرگ هر یک از اعضای خانواده برای اطرافیان دردناک و غم انگیز است و همواره جای خالی فردی که سال‌های زیادی در کنارش زندگی کردند احساس می‌شود اما می‌توان با انجام یک اقدام خداپسندانه مرهمی برای تسکین این درد بود و آن هم چیزی جز رضایت به اهدای عضو وی برای انسان‌های نیازمند نیست.

پیوند قلب و یا سایر اعضای بدن پدر، مادر و یا خواهر و برادری که دیگر در جمع خانواده حضور ندارند علاوه بر تسکین

غم فراق آنان می‌تواند جان تعداد زیادی از بیمارانی که هر لحظه امکان مرگ‌شان به دلیل نبود عضو پیوندی وجود دارد نجات دهد اما خیلی از خانواده‌ها به دلیل نداشتن آگاهی از ثواب این اقدام خداپسندانه عزیزان خود را بدون رضایت برای اهدای عضو به خاک می‌سپارند.

تأمین شرایط نگهداری بیماران نیازمند پیوند سالانه مبالغ زیادی هزینه بر دوش دولت می‌گذارد در صورتی که فرهنگ سازی اهدای عضو به عنوان یک صدقه جاریه با راه اندازی پویش‌های مردمی، فعالیت‌های اجتماعی و خانوادگی می‌تواند امیدها را برای به صفر رسیدن جمعیت این افراد چشم انتظار در چند سال آینده افزایش دهد.

مرگ روزانه ۷ تا ۱۰ نفر به دلیل نرسیدن عضو پیوندی

به گفته کارشناسان، ۲۴ هزار نفر در کشور نیازمند دریافت عضو هستند و بر اساس آمار سالانه بین پنج تا هشت هزار نفر در ایران به دلیل مرگ مغزی فوت می‌کنند که حدود ۲ تا چهار هزار نفر از آنان قابلیت اهدای عضو دارند اما فقط خانواده یک سوم این افراد به اهدای عضو رضایت می‌دهند.

طبق اعلام کتایون نجفی زاده مدیرعامل انجمن اهدای عضو ایرانیان، با وجود پیشرفت فراوانی که در زمینه اهدای عضو و پیوند در کشور داشتیم هنوز روزانه هفت تا ۱۰ نفر به دلیل نرسیدن عضو پیوندی در کشور فوت می‌کنند یعنی هر ۲ یا سه ساعتی که زمان می‌گذرد یک نفر با زجر فراوان جان خود را از دست می‌دهد.

وی اظهارداشت: فوت هفت تا ۱۰ نفر در روز یعنی در ۳۶۵ روز سال؛ سه هزار نفر در فهرست انتظار به دلیل نرسیدن عضو فوت می‌کنند و از طرفی دیگر حدود ۲ هزار و ۵۰۰ تا چهار هزار مرگ مغزی مناسب اهدا داریم و از این افراد هر کدام هشت عضو قابل اهدا دارند.

وی ادامه داد: از این هشت عضو وقتی خانواده‌ها برای اهدای عضو دیر رضایت می‌دهند به دلیل سموم مغزی، تعدادی از اعضا از کار می‌افتد و اگر سه عضو قابل اهدا هم داشته باشند هزار نفر از آنان عضو خود را اهدا می‌کنند در صورتی که ۲ هزار نفر اهدای عضو ندارند، یعنی برای این ۲ هزار نفر اگر سه عضو قابل اهدای آنها را در نظر بگیریم حدود ۶ تا هفت هزار عضو قابل اهدای انسانی ارزشمند که نمی‌شود قیمت برای آن گذاشت، زیر خاک می‌رود.

به گفته کارشناسان در بسیاری از کشورهای پیشرفته دنیا که در حوزه اهدای عضو فرهنگ سازی گسترده‌ای انجام شده، میانگین زمان رضایت‌گیری از خانواده‌ها، چهار تا ۶ دقیقه است چرا که در این کشورها خانواده‌ها از قبل اطلاعات

صحیح و لازم درباره مرگ مغزی و اهدای عضو را کسب کردند اما در ایران برای اینکه خانواده‌های راضی به اهدای عضو شود زمان رضایت‌گیری بین ۶ تا ۹۰ ساعت به طول می‌انجامد.

بر اساس آمار موجود، تعداد سالانه اهدای عضو در کشور کمتر از ۱۰۰۰ مورد است در حالی که مرگ و میر ناشی از تصادفات بیش از ۱۵ هزار نفر در سال است که تعداد ۲ هزار و ۵۰۰ تا چهار هزار نفر از آن‌ها قابل پیوند هستند.

همچنین طبق اعلام سعید شاه حسینی رییس بانک سلول، بافت و عضو مرکز تحقیقات پزشکی قانونی کشور، اهدای نسوج و بافت هر فرد متوفی می‌تواند جان ۴۰ نفر مبتلا به بیماری‌های مختلف مانند ارتوپدی، سوانح و سوختگی و قلبی را نجات دهد و یا اینکه کیفیت زندگی دریافت‌کننده را افزایش دهد.

جایگاه پایین گلستان در اهدای عضو

به گفته مدیر انجمن اهدای عضو ایرانیان شعبه گلستان، این استان در بحث اهدای عضو نسبت به دیگر استان‌ها عقب‌تر

است به طوری که در میان ۶۰ دانشگاه علوم پزشکی، جایگاه ۴۵ به بعد را از آن خود کرده که مطلوب نیست.

اربیین ولیخانی افزود: اقداماتی برای افزایش فرهنگ جامعه برای اهدای عضو عزیزان خود در موارد مرگ مغزی در حال انجام است که از جمله آن می‌توان به شکل‌گیری کارگروه تخصصی فرهنگ‌سازی اهدای عضو ذیل شورای فرهنگ عمومی استان اشاره کرد.

وی اضافه کرد: این کارگروه به صورت کامل تشکیلاتی با محوریت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گلستان و همراهی شهرداری، دهیاری‌ها و رسانه‌ها و سایر دستگاه‌های همکار برای فرهنگ‌سازی اهدای عضو در استان تلاش می‌کند.

مدیر انجمن اهدای عضو ایرانیان شعبه گلستان گفت: بیش از هزار و ۲۰۰ نفر از مردم این استان که بیشترشان به دلیل مشکلات کلیوی دیالیز می‌شوند نیازمند دریافت یک عضو پیوندی هستند.

وی افزود: تاکنون ۲۲ هزار نفر در گلستان داوطلبی خودشان برای اهدای عضو را از طریق سامانه اهدا و ارسال کد ملی به سرشماری ۳۴۳۲ اعلام کردند.

کارشناس اهدای عضو و پیوند دانشگاه علوم پزشکی گلستان هم به خبرنگار موج خبر گفت: استان سال گذشته بیش از ۲۰ مورد مرگ مغزی با شرایط پیوند داشت که در نهایت با موافقت خانواده‌ها اعضای ۶ نفر از آنان به ۱۶ نفر اهدا شد که بیشترین موارد اهدا مربوط به کلیه و کبد بوده است.

زهره شرکت اظهارداشت: با وجود ارائه برنامه‌های مختلف با رویکرد اهدای عضو توسط دانشگاه علوم پزشکی گلستان در مناسبت‌ها اما باز هم این فرهنگ در استان جان‌فثاده است و نیازمند همکاری سایر نهادها مانند شهرداری و صدا و سیما در بحث تبلیغات و معرفی این فرهنگ هستیم.

وی بیان کرد: صدا و سیما با ساخت برنامه‌هایی با موضوع خانواده‌هایی که رضایت به پیوند اعضای عزیزان خود دادند و شهرداری با نصب بیل‌بورد و بنرهایی با موضوع پیوند عضو در کنار انجمن‌های مردم نهاد می‌توانند این اقدام خدایپسندانه را در جامعه نهادینه کنند.

کارشناس اهدای عضو و پیوند دانشگاه علوم پزشکی گلستان گفت: امسال هم سه مورد مرگ مغزی در استان به ثبت رسید

اما خانواده آنان رضایت به اهدای عضو ندادند چرا که خیلی از آنان امید به بازگشت دوباره بیمار خود داشتند و یا اینکه مرگ مغزی را مرگ نمی دانند.

شرکت بیان کرد: مردم اگر قبول داشته باشند مرگ مغزی، مرگ است خیلی شرایط تغییر پیدا می کند به این معنی که فرد مرگ مغزی دیگر زنده نمی شود و وصل بودن اش به دستگاه فایده ای ندارد و بعد از سه روز چیزی به اسم مغز در سر وی وجود نخواهد داشت و شکل مغز تغییر پیدا می کند.

به گفته کارشناسان، ضعف در اطلاع رسانی از جایگاه بالای اهدای عضو و همچنین وجود برخی باورهای اعتقادی از علل اصلی آمار پایین اهدای عضو در استان گلستان محسوب می شود.

نبود کارهای تبلیغاتی مربوط

خیلی از مردم از جمله جوانان در سال های گذشته که به مانند امروز فعالیت گوشی های هوشمند و حضور گسترده در فضای مجازی نبود، با مشاهده تبلیغات از طریق نصب بروشور و بیلبورد در سطح معابر و یا مکان های آموزشی علاقمند به اهدای عضو در زمان مرگ مغزی می شدند و با پر کردن فرم های مربوطه کارت اهدای عضو دریافت می کردند اما امروزه انجام کارهای تبلیغاتی با وجود گستردگی دسترسی ها کم رنگ تر دیده می شود.

امروزه بیلبوردها و بروشورهای نصب شده در سطح شهرها پر شده از تبلیغات محصولات مختلف و نرخ سودهای بانکی و جایی برای معرفی این اقدامات خدایسندانه باقی نمانده است در صورتی که کوچکترین اطلاع رسانی در این موضوع می‌تواند جامعه را بیش از گذشته به سمت فرهنگ اهدای عضو سوق دهد.

اهدای عضو، یک تصمیم بسیار مهم برای فرد اهدا کننده و یا خانواده‌اش است و به‌طور معمول چالش‌های احساسی بسیاری در این مسیر وجود دارد که می‌توان با فرهنگ‌سازی و تبیین اهمیت این تصمیم که زیباترین جلوه از ایثار و از خودگذشتگی است، بخش قابل توجهی از این چالش‌های احساسی را مدیریت کرد.

امام جمعه شهرستان بندرگز معتقد است: مردم به دلیل انجام نشدن کارهای تبلیغاتی در شان مساله اهدای عضو به عنوان صدقه جاریه، اطلاع کافی از آن ندارند در صورتی که حضور دستگاه‌های فرهنگی و اجتماعی و تولید برنامه‌های محتوایی و انتشار آن در رسانه ملی و فضاهای مجازی می‌تواند به نهادینه سازی این فرهنگ کمک کند.

حجت الاسلام سیدابوالفضل حسینی در گفت و گو با خبرنگار موج خبر از مسوولان خواست تا از هر تربیونی برای دعوت مردم به دریافت کارت اهدای عضو استفاده کنند تا به مرور زمان شاهد افزایش چشمگیر افراد متقاضی اهدای عضو برای نجات جان هزار چشم انتظار باشیم.

وی ادامه داد: برای نخستین بار در استان به مناسبت روز جهانی اهدای عضو، مردم بندرگز را با دادن فراخوان دعوت کردیم تا با حضور در نماز جمعه به پویش اهدای عضو پیوندند و در نتیجه آن تمام نمازگزاران حاضر از پیر تا جوان با همکاری ستاد نماز جمعه و دانشگاه علوم پزشکی گلستان مراحل درخواست اهدای عضو خود را انجام دادند.

امام جمعه بندرگز افزود: در صورتی که مرگ مغزی اتفاق بیفتد با زدن کد ملی این افراد در سامانه اسم آنان به عنوان اهدا کننده عضو قابل رویت خواهد بود.

حجت الاسلام حسینی تاکید کرد: اجرای برنامه‌های مشابه این، در کنار اقدامات فرهنگی و تولید محتوا می‌تواند رتبه استان گلستان در بحث اهدای عضو را ارتقا دهد.

باورهای اعتقادی در بحث اهدای عضو

دین مبین اسلام، اهمیت فوق‌العاده‌ای برای نجات جان انسان‌ها قائل است چنانچه در قرآن کریم در سوره مبارکه مائده

آیه ۳۲ به تصریح اشاره شده است که "هرگاه شخصی باعث بقای نفسی شود مانند آن است که باعث نجات جان تمام انسان‌ها شده است".

بر این اساس صدور فتاوی علما و مراجع شیعه مبنی بر جواز پیوند نقش موثری در پیشرفت امر پیوند داشته است.

امام خمینی(ره) در سال ۱۳۶۸ خورشیدی در پاسخ به استفتا جواز پیوند اعضا از فردی که دچار مرگ مغزی شده است و حیات وی غیرقابل برگشت است فرموده‌اند: «بسمه تعالی بر فرض مذکور چنانچه حیات انسان دیگری متوقف بر این باشد با اجازه صاحب قلب یا کبد و امثال آن جایز است».

بخش قابل توجهی از جمعیت ساکن در استان گلستان را اهل سنت تشکیل می‌دهند که آنان نیز برای اهدای عضو تدابیر ویژه‌ای باید بیندیشند که با فرهنگ سازی و تغییر نگرش‌ها می‌توان به نتیجه مطلوبتری دست یافت.

به عنوان مثال در بین اهل سنت در بحث اینکه آیا مرگ مغزی مرگ حقیقی است یا نه اختلاف وجود دارد و بعضی از علما مرگ مغزی را مرگ حقیقی نمی‌دانند چون مرگ حقیقی در صورتی است که بدن ادامه رشد نداشته باشد اما عده‌ای دیگر می‌گویند اگر بعضی از اعضا رشد هم کنند اشکالی ندارد و مرگ مغزی مرگ حقیقی محسوب می‌شود.

به تاکید کارشناسان امر همکاری نهادها به ویژه نهادهای فرهنگی و اجتماعی برای آگاهی بخشی از جایگاه این اقدام خداپسندانه و نظر مساعد علما می‌تواند مردم را بیش از گذشته در این مسیر همراه کند.

استان ۲ میلیون نفری گلستان ۱۴ شهرستان دارد.

انتهای پیام/